

NHÀ HÁT THÀNH PHỐ (SÀI GÒN)

Nhà hát lớn Thành phố HCM là nhà hát nằm trên đường Đồng Khởi, Quận 1. Nằm ở một vị trí thuận lợi tại trung tâm thành phố, nhà hát được xem là nhà hát trung tâm, đa năng chuyên tổ chức biểu diễn sân khấu nghệ thuật đồng thời cũng

được sử dụng để tổ chức một số sự kiện lớn. Đây cũng là nhà hát thuộc loại lâu đời theo kiến trúc Đế Quốc và được xem như một địa điểm du lịch của thành phố này.

Tọa lạc trên con đường Đồng Khởi – trung tâm thành phố HCM, bên cạnh là hai khách sạn lớn Caravelle và Continental. Nhà hát thành phố HCM có kiến trúc cổ kính, uy nghi với 1 tầng trệt, hai tầng lầu, 1800 ghế, không khí thoáng, hệ thống âm thanh ánh sáng hiện đại. Nhà hát thành phố HCM là nơi tổ chức biểu diễn sân khấu chuyên nghiệp như: biểu diễn kịch nói, cải lương, ca nhạc, múa Balê, dân tộc, ôpera cho tất cả các đoàn nghệ thuật trong và ngoài nước. Ngoài ra, những đêm trình diễn thời trang đã thu hút bao khách thanh lịch ở Sài Gòn và nước ngoài, đặc biệt những nhà trình diễn thời trang quốc tế cũng chọn nhà hát Thành Phố làm nơi phô diễn những kiểu quần áo đặc sắc đang được thế giới ưa chuộng. Tại đây có thể tổ chức những buổi mít tinh, kỷ niệm những ngày lễ lớn, các hội thảo chuyên đề...

Ngay từ năm 1863 đã có những đoàn hát từ Pháp sang trình diễn cho quân viễn chinh Pháp xem. Lúc đầu họ trình diễn tại ngôi nhà bằng gỗ của vị Đô Đốc tại Công trường Đồng Hồ (Place de L'Horloge) ở góc Nguyễn Du-Đồng Khởi hiện nay. Sau đó một nhà hát tạm được lập ở vị trí khách sạn Caravelle ngày nay. Nhà hát lớn (Nhà hát Thành phố ngày nay) được khởi công xây dựng từ năm 1898. Đầu năm 1900, nhà hát được khánh thành trọng thể. Mặt tiền của nhà hát được trang trí bằng nhiều tượng và tượng đắp nổi (như ở tòa nhà Ủy ban nhân dân thành phố) theo kiểu cách kiến trúc thời bấy giờ.

Giữa chiến tranh thế giới lần thứ 1 và chiến tranh thế giới lần thứ 2, để đưa các đoàn hát từ Pháp sang trình diễn, thành phố phải trợ cấp nhiều. Vì thế nhiều người đã phân đối và có ý muốn biến nhà hát thành nhà hòa nhạc

(salle de concert). Mặt tiền nhà hát bị đánh giá là quà rườm rà. Dự án sửa đổi đã được đưa ra vào năm 1943, sau đó mặt tiền nhà hát được sửa chữa lại như ta thấy ngày nay.

Sau khi Pháp tái chiếm Đông Dương, do hoàn cảnh chiến tranh, nhà hát không được tu bổ nhiều. Năm 1954, nơi đây được sử dụng làm nơi ở tạm trú cho các thường dân Pháp từ miền Bắc di cư vào Nam theo Hiệp định Genève năm 1954. Năm 1955, nhà hát được tu bổ cải tạo nhưng lại được sử dụng với chức năng tòa Trụ sở Quốc hội (sau gọi là Hạ nghị viện) của chính quyền Việt Nam Cộng hòa.

Sau năm 1975, Nhà hát được trả lại chức năng ban đầu là tổ chức biểu diễn nghệ thuật. Năm 1998, nhân dịp 300 năm khai sinh Thành phố Sài Gòn, chính quyền thành phố đã cho tu bổ lớn với phương châm bảo tồn phong cách kiến trúc ban đầu, với một số trang trí, điêu khắc nổi ở mặt tiền nhà hát như tượng nữ thần nghệ thuật, các dây hoa... được phục chế.

Hội đồng nhân dân thành phố đã phê chuẩn một dự án tân trang nhà hát vào tháng 11 năm 2007, kinh phí dự kiến là 1,6 tỉ đồng. Trong chương trình này, những bộ phận kiến trúc trùng tu được liệt kê như sau:

- Mái ngói với những vật liệu chế tạo đúng theo khuôn mẫu của thời đó (1900).
- Thay ghế ngồi bằng ghế đệm (giảm số ghế từ 559 xuống 500 chỗ ngồi).
- Thay gạch lát nền.
- Trùng tu các tượng phía trong nhà hát.
- Trùng tu các điêu khắc nổi trên tường và các tượng theo đúng mẫu ban đầu.

Dự án hoàn tất cuối năm 2009. Công ty tổ chức các buổi trình diễn văn nghệ đã nhận 160.000 € (euros) trợ cấp của thành phố Lyon (Pháp) để trang bị hệ thống chiếu sáng mỹ thuật về đêm.

Kiến trúc

Nhà hát lớn Sài Gòn là một đối trọng về mặt kiến trúc với Nhà hát lớn Hà Nội (cất năm 1911, kiến trúc theo mẫu Opéra Garnier tại Paris, 900 chỗ ngồi, kiến trúc sư Broger et Harloy). Nhà hát

Sài Gòn giữ riêng nét đặc thù có một không hai. Tác giả của tòa kiến trúc này là các kiến trúc sư Félix Olivier, Ernest Guichard và Eugène Ferret xây dựng năm 1900 theo lối kiến trúc “*flamboyant*” của thời Đế tam cộng hòa Pháp. Cửa mặt tiền chịu ảnh hưởng nghệ thuật khá rõ nét của Petit Palais cất cùng năm tại Pháp. Thiết kế bên trong tân tiến với đầy đủ thiết bị cho âm thanh và ánh sáng. Ngoài tầng trệt còn 2 tầng lầu tổng cộng 1800 chỗ ngồi. Toàn bộ các mẫu trang trí, phù điêu mặt tiền và nội thất đều được một họa sĩ tên tuổi ở Pháp vẽ giống như mẫu của các nhà hát ở Pháp cuối thế kỷ 19 và gửi từ Pháp qua.

Tuy vậy, về phần trang trí ở mặt tiền nhà hát cũng có nhiều lời chỉ trích. Theo phong cách Đế Quốc (sau được trang trí thêm theo phong cách Beaux Arts, rồi giản tiện hóa kiểu Art Deco), mặt tiền nhà hát được trang trí nhiều phù điêu và tượng đắp nổi (giống như Tòa Thị chính), nên bị chỉ trích là khá rườm rà và rối rắm. Vì vậy vào năm 1943, một số chi tiết trang trí này đã bị dỡ bỏ nhằm trẻ trung hóa phong cách kiến trúc. Vào năm 1998, nhân dịp kỷ niệm 300 thành lập Thành phố HCM, chính quyền đương thời phục hồi chức năng cũ là nhà hát thành phố cũng như đã cho phục hồi một số trang trí như tượng 2 nữ thần nghệ thuật, các dây hoa, hai cây đèn... trong đợt cải tạo và nâng cấp nhà hát. Tổng kinh phí trùng tu phục chế vào khoảng 25 tỉ đồng thời giá bấy giờ.

Nguồn:<http://thoangsaigon.com/>